

famílies i escola

GUIA PRÀCTICA PER A MESTRES NOVELLS

Autora: Elisenda Reig i Gregori

Edició: maig 2022

Supervisió: Universitat de Barcelona

Treball Final de Grau de Mestre en Educació Primària

Reconeixement - No comercial - CompartirIgual 4.0 Internacional:

Aquesta obra està subjecta a una llicència de Reconeixement-NoComercial-CompartirIgual 4.0 Internacional de Creative Commons

Presentació

Famílies i escola. Guia pràctica per a mestres novells és una proposta creada per l'educadora social i mestra Elisenda Reig dins el marc del Treball de Final de Grau de Mestre en Educació Primària de la Universitat de Barcelona.

El per què d'aquesta guia

L'alegria d'haver finalitzat el Grau de mestre se suma a la il·lusió d'emprendre un nou camí professional com a mestres. Tanmateix, també són molts els dubtes i, fins i tot pors, que ens poden aparèixer. Estudis de diversos autors, corroborats per l'enquesta duta a terme per la pròpia autora a alumnes de 4t curs del Grau de mestre de la Universitat de Barcelona, demostren que el treball amb famílies és una de les preocupacions principals dels mestres novells.

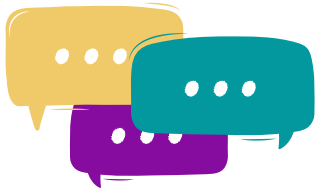
Què us ofereix?

La guia que teniu a les mans vol ser una eina útil davant l'imminent repte d'exercir de mestres. En ella hi trobareu preguntes i respostes que potser us feu en relació al treball amb les famílies: com relacionar-nos, què comunicar, què fer en cas de...

Com s'organitza?

Trobareu la guia organitzada a mode de FAQS, o el que és el mateix, per preguntes freqüents. A partir dels neguits sorgits i recollits de futurs mestres novells la guia s'estructura a partir de les 10 preguntes més recurrents. Per a totes elles trobareu una explicació i/o recursos.

Nota de l'autora

Després de molts anys d'experiència professional com a educadora social amb joves i famílies vulnerables, un llarg recorregut vinculada al lleure educatiu des de l'escoltisme i uns quants anys de mare sempre implicada amb l'escola de les meves filles (havent estat presidenta de l'AFA de l'escola), fa tres anys vaig decidir començar el **Grau de Mestra d'Educació Primària**. Si ho mirem bé, era la pota de l'educació que em faltava: educació social, educació en el lleure, educació familiar i, ara l'educació reglada.

Aquesta trajectòria personal, on sempre i des de tots els espais he treballat amb famílies o com a família, i a partir dels estudis del Grau d'Educació Primària, m'ha fet prendre encara més consciència de la necessitat de poder encarar més preparats i preparades la nostra professió amb uns **aliats necessaris i indispensables en l'educació dels infants: les famílies**.

És per això que m'he animat a fer aquesta petita guia. La seva pretensió és senzilla: respondre a les preguntes més freqüents que he detectat en els meus futurs companys de professió a mode d'**aclariments, recull de recursos i/o estratègies o simplement com una guia aglutinadora de tot el garbuix de dubtes que se'ns poden generar**.

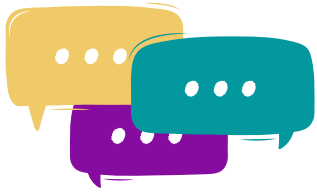
Voldria que fos útil i la llavor de molts més materials enfocats als mestres en relació al treball amb famílies. Aquesta sí que és una gran pretensió, però es que no entenc l'educació a l'escola sense comptar amb la **participació de les famílies d'una manera real i transformadora**.

Com a mestres no ens podem oblidar de la seva importància i rellevància a l'escola. **De totes, amb totes i per totes les famílies!** Espero que aquesta guia ens ajudi a no perdre-ho de vista!

Som-hi!

Elisenda Reig

Introducció

La col·laboració i la implicació de les famílies en l'educació dels seus fills és essencial i com a mestres hem de vetllar per fer de l'escola un espai de diàleg i participació suficientment obert per tal que les famílies s'hi sentin acollides.

Famílies i escola tenim el mateix objectiu comú: proporcionar experiències d'aprenentatge per tal que els infants es desenvolupin satisfactòriament i aprenguin. És per això que des de l'escola hem de generar la situació de col·laboració mútua a partir d'una comunicació fluida i des de la creació d'una relació de confiança i vincles positius.

La diversitat de famílies existent lligada al munt de variables i condicionants personals i socials que hi pot haver, farà que aquestes relacions s'hagin de fer sempre de manera molt personalitzada. Tanmateix, disposar d'elements generals que puguin orientar i ajudar en la tasca docent sempre serà útil.

Seguidament trobareu deu preguntes que potser us feu en relació al treball amb les famílies dels alumnes i les seves possibles respostes orientadores les quals les haureu d'adaptar al vostre estil educatiu.

FAQS. Preguntes freqüents

1
Quins tipus de famílies em puc trobar?

2
Què he de fer per cuidar les relacions amb les famílies?

3
Com puc incloure les famílies en el dia a dia de l'escola?

4
Quins aspectes he de tenir en compte davant de possibles conflictes amb les famílies?

5
Quines estratègies comunicatives són les més adients per treballar amb les famílies?

6
Quines informacions cal facilitar a les famílies?

7
Com puc portar a terme les entrevistes amb les famílies?

8
Com puc dinamitzar les reunions de classe amb les famílies?

9
Què he de tenir en compte a l'hora de comunicar l'avaluació dels infants mitjançant informes?

10
Què he de fer en cas de...?

FAQS. Preguntes freqüents

Quins tipus de famílies em puc trobar?

El model de família ha anat variant al llarg del temps a la nostra societat i s'han establert **nous models de diversitat familiar** que ens obliguen a parlar de famílies en plural i que modifiquen el concepte clàssic que hi havia de família.

El concepte de família actual és ric i plural i com a mestres hem de tenir-ho sempre en compte. No totes les famílies són iguals. Trobarem diversitat i desigualtat familiar.

Possible classificació de les famílies

Segons l'estructura	Segons la formació	Segons les circumstàncies de l'entorn	Segons els estils i la manera com els seus membres es relacionen
<ul style="list-style-type: none"> • Tradicional (un pare i una mare) • Monoparental (un sol pare/una sola mare) per viduitat, per abandonament o per pròpia decisió de ser mare o pare. • Homoparental (dos pares / dues mares)	<ul style="list-style-type: none"> • Adoptiva • Acollidora • Reconstituïda o enllaçada (formada a partir de pares/mares amb fills d'unions anteriors) • Inseminació artificial (amb totes les seves variacions com ara a partir de donants d'esperma o d'òvuls i per subrogació)	<ul style="list-style-type: none"> • Famílies migrants, refugiades (també els menors no acompanyats que viuen en un centre d'acollida i que mantenen vincles amb la seva família en el país d'origen). • Famílies extenses per pèrdua de l'habitatge i condicions econòmiques adverses, però també avis que fan el paper dels pares en absència d'aquests. • ...	<ul style="list-style-type: none"> • De com s'exerceix l'autoritat • De com es respecta la voluntat dels uns i dels altres • De com es distribueixen les tasques domèstiques • De com s'aprofita el lleure • De com s'expressen els afectes • De l'existència o no de creences religioses • Dels gustos en el menjar • Estil de vida i consum • De com es gestiona l'autonomia, la responsabilitat • ...

Font: Adaptació de Salvador i Carreras (2015)

FAQS. Preguntes freqüents

Possibles elements a tenir en compte

Estructura

En podrà determinar el tipus de relacions, influència i control que s'estableixi entre ells. Per tant, que sigui una família biparental, monoparental o enllaçada podrà fer-ne variar les relacions. Tanmateix, no podem encasellar les famílies amb qui col·laborem en funció d'etiquetes ja que les circumstàncies d'unes i altres, malgrat estructures similars, pot ser molt diferent en funció d'altres factors dels propis membres i/o de l'entorn.

Implicació

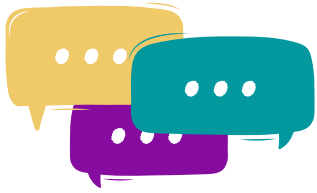
Alguns autors com Collet (2017) parlen de **famílies visibles, invisibles i hipervisibles** en funció de la seva veu, presència i visibilitat desiguals a l'escola. L'autor remarca, però, la importància d'identificar i prendre consciència de quines famílies hi ha dins l'escola i de tenir en compte que "invisibles" no és necessàriament que no vulguin participar sinó que poden concórrer aspectes culturals i de comprensió de codis que no afavoreixin aquesta visibilització.

Habilitats parentals

No hi ha cap escola per a aprendre a ser mares i pares. Així **cadascú educarà els fills i filles en base a diferents paràmetres**. Com a mestres ho hem de tenir present i disposar de recursos davant de famílies que presentin dificultats en les habilitats parentals. **Comptarem sempre amb el suport d'altres professionals** (EAP, la Comissió Social...) i els recursos comunitaris: grups de reflexió i suport adreçats a famílies, formació per les famílies...

FAQS. Preguntes freqüents

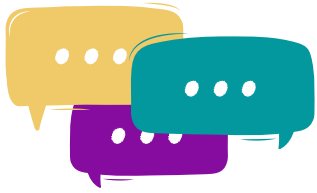
2

Què he de fer per cuidar les relacions amb les famílies?

El primer que caldrà tenir en compte és **atribuir a les famílies el seu rol fonamental en l'educació** dels seus fills i filles. Des d'aquesta premissa els mestres ens haurem de posicionar des de la **col·laboració i la complicitat** i entenent les famílies com el millor aliat en la nostra tasca. Caldrà, doncs, no perdre mai de vista que **tant mestres com famílies busquem el mateix objectiu**: que els infants aprenguin, es desenvolupin satisfactòriament i que no perdin mai les ganes de continuar aprenent.

Propostes

- Treballem sempre des del **respecte mutu i la corresponsabilitat** educativa.
- Cuidem les **relacions igualitàries** on cadascú aporti coneixements diferents però alhora complementaris.
- Escoltem a la família amb interès. **No la prejudgem**. Tots tenim el mateix objectiu: el benestar dels infants (encara que a vegades ens pugui costar de reconèixer-ho des de la nostra òptica particular).
- Aprofundim en la nostra formació en **autoconeixement, estratègies d'escolta i de comunicació assertiva**. Això ens permetrà situar-nos des de l'acompanyament.
- Establim **criteris educatius comuns** des d'una relació constructiva. Això ajudarà a la continuïtat de la tasca educativa escola – llar.
- Els mestres **no som posseïdors de la veritat**. La família també té coneixement a aportar. Tenir un to i un posicionament de superioritat pot generar inseguretat i/o rebuig en les famílies.
- Tinguem sempre en compte la **diversitat de famílies** (cultures, estils, membres...). Caldrà que ens adaptem, doncs, a cada família i les seves particularitats. No esperem que siguin elles les que ho facin. .

FAQS. Preguntes freqüents

- Reconequem a les famílies la **capacitat de prendre decisions**. Contribuïm a que siguin i se sentin més competents com a mares i pares. No s'han de convertir en professionals de l'educació, aquest és el nostre rol.
- Establim una **complicitat des de la professionalitat i el rigor**.
- Procurem explicar allò que fem i per què ho fem. Escoltem, exposem i argumentem. **Siguem transparents aprofitant el nostre àmbit d'expertesa**. Conèixer genera tranquil·litat i confiança.
- Valorem els **interessos i inquietuds de les famílies**. Fem-los partícips actius de l'evolució dels seus fills i filles.
- **No demanem que totes participin de la mateixa manera ni mesura**. Oferim opcions perquè cadascuna ho puguin fer d'acord al que se sentin més còmodes.
- **Quan hi hagi divergències** entre les famílies i nosaltres, **siguem capaços de positivitzar-ho**. Mirem de donar-hi sempre la volta, d'una altra manera entrarem en la confrontació.
- Busquem el **coneixement de les possibilitats i limitacions d'uns i altres**. Cuidar aquesta coneixença ens serà sempre molt útil.

FAQS. Preguntes freqüents

3

Com puc incloure les famílies en el dia a dia de l'escola?

El **Pla d'Acció Tutorial** és l'eina de programació que ens marcarà les accions educatives a dur a terme en relació als infants i per tant, caldrà planificar totes les intervencions incloent-hi també les famílies.

El nostre objectiu sempre hauria de ser **que les famílies se sentissin acollides a l'escola i participis imprescindibles** en l'educació dels seus fills en col·laboració amb nosaltres. Per tant, tot allò que fem haurà d'anar en aquesta direcció. **Cuidar la informació** que facilitem, els canals de comunicació que usem i **oferir espais de participació** col·laborarà en una bona entesa amb les famílies i una millor integració d'aquestes en el dia a dia de l'escola.

Espais de participació

- **Col·laboració en activitats d'aula** convidant-les a venir a fer una activitat o presentació, generant grups de treball interactiu, acompanyant en sortides i/o activitats fora del centre...
- **Delegats** d'aula.
- **Comissions de treball** de l'escola.
- **Activitats de formació, xerrades, espais de debat...**
- **AFA** (Associació de Famílies de l'Escola)
- **Consell escolar** com a membre representant de les famílies.

FAQS. Preguntes freqüents

Vies de comunicació

Unidireccionals

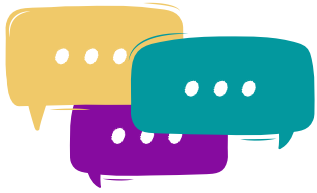
Comunicació d'informació pràctica, bàsica i/o necessària. Al ser per escrit ens assegurarem de revisar-la i assegurar-nos que transmet adequadament el missatge (cuidem la forma i el llenguatge).

- **Cartelleres i Taulers d'anuncis:** la informació ha d'estar actualitzada i cuidarem que tingui una presentació atractiva i un llenguatge assequible.
- **Notes d'agenda:** de contingut molt breu i caràcter individual.
- **Circulars:** per informacions generals del grup-classe o de l'escola.
- **Informes:** per informar de l'avaluació dels progressos de l'infant. El llenguatge ha de ser clar i assequible.
- **Informació a les xarxes:** xarxes socials, web...

Bidireccionals

Comunicació d'informació oral i relacional. Podrà ser formal i preparada (entrevistes, reunions...) o informal i improvisada (entrades i sortides, converses en activitats...). Tindrem molt en compte l'expressió verbal i no verbal (les paraules que utilitzem, el to, la proxèmia...) així com la capacitat d'escolta activa.

- **Entrades i sortides:** Són moments informals molt interessants per intercanviar informació de caràcter breu i del dia a dia. Buscarem altres llocs i moments per tractar els temes de més profunditat i/o complexitat.
- **Entrevistes:** de caràcter individual. Veure FAQ 7
- **Reunions:** de caràcter grupal. Veure FAQ 8

FAQS. Preguntes freqüents

4

Quins aspectes he de tenir en compte davant de possibles conflictes amb les famílies?

La relació famílies i escola no està exempta de dificultats. Hem de tenir en compte que **les situacions de conflicte són inherents en les relacions**. Per tant el que serà realment important és com fem la gestió d'aquest conflicte.

Tant les famílies com els mestres podem ser generadors de conflictes. Tenir en compte això serà un element fonamental per a treballar-los.

Davant de qualsevol dificultat o conflicte amb les famílies procurarem primer de tot **no personalitzar el conflicte**. Procurarem **empatitzar per tal de comprendre i orientar**, si s'escau. La intervenció es farà cuidant que no se sentin amenaçades. I mirarem de **procurar que reverteixin en la millora de l'acció educativa**.

Caldrà tenir en compte també la **diversitat de famílies** que hi ha. **No les podem tractar a totes de manera estandaritzada** ja que això ens pot generar dificultats d'entesa i relació.

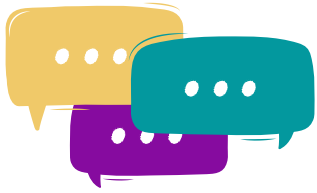
Possibles situacions que ens podem trobar

- * Famílies molt interessades en la informació relativa als seus fills i molt poc en aspectes metodològics o organitzatius del centre.
- * Diferent percepció del mestre i de la família sobre l'infant.
- * Diferent manera d'entendre com s'ha d'educar els infants.
- * Poc o nul interès de la família pel que passa a l'escola. No es mostren interessats en el funcionament escolar i mostren una aparent indiferència a les propostes i orientacions dels mestres.
- * Desconfiança en la professionalitat dels mestres la qual cosa provoca hostilitat.

Possibles propostes a tenir en compte

- Vetllar per fer entendre la importància dels diferents nivells de comunicació (generals sobre el grup o l'escola i específics sobre l'infant).
- Cal tenir molt present la diferència entre la realitat a casa i a l'escola. Positivitzar la diferència de parer (així ens complementem, tenim una visió més completa des d'aquestes dues mirades diferents...)
- Saber explicar de forma clara i entenedora la línia educativa del centre, saber escoltar a les famílies i posar en valor i tenir en compte, en la mesura del possible, les seves aportacions ajudarà a millorar aquesta situació.
- Això pot ésser per diversos motius: timidesa, qüestions socioculturals, desatenció de les funcions parentals, entre altres. Cadascuna requerirà d'un enfocament diferent. No pressuposem d'entrada. Caldrà doncs parar atenció en trobar-ne el motiu.
- Una actitud relaxada i saber trobar el motiu de la desconfiança ajudarà a resoldre aquest tipus de dificultat.

FAQS. Preguntes freqüents

5

Quines estratègies comunicatives són les més adients per treballar amb les famílies?

Des de l'escola haurem d'establir un **clima i ambient de col·laboració amb les famílies des de la creació de vincles positius i de confiança mútua.**

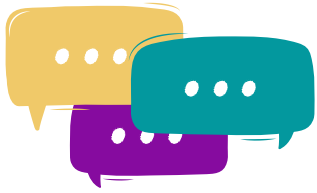
La comunicació efectiva serà aquella que a banda d'informar ajudi a crear un **sentiment de pertinença compartida i cooperació en l'educació dels infants.**

Per tant, serà tan important informar com **saber escoltar. Recollir i valorar propostes, inquietuds i suggeriments** de les famílies serà essencial.

Proposta d'estratègies

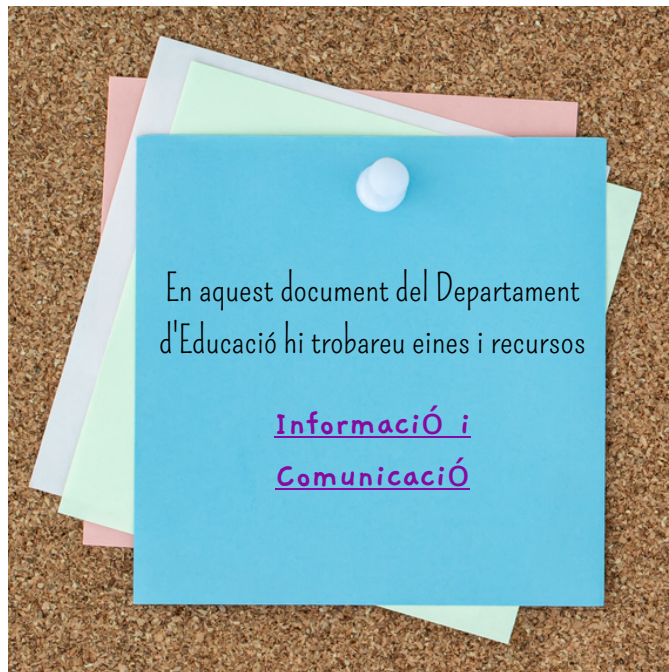
- Emprar un **llenguatge comprensible per les famílies**. Adeqüem el nostre vocabulari tècnic propi per tal que sigui més assequible. Utilitzar-lo sense filtres pot generar barreres en la comunicació. Utilitzar exemples o metàfores és una bona manera de fer-lo entenedor.
- Utilitzar un **to proper, afable i educat** en les paraules i les formes.
- **Ser clars** en com comuniquem i el què comuniquem. Vetllem per tal **que el missatge s'entengui correctament**. Evitem perversions comunicatives.
- Demostrar una **actitud receptiva i d'escolta activa** davant del que ens volen comunicar les famílies. Actituds com anar mirant els fulls o el rellotge, per exemple, no conviden a la bona entesa.
- Evitar posar-nos al mateix nivell en cas que les famílies faltin el respecte o no utilitzin les habilitats adequades. **Mantinguem la calma i siguem assertius.**

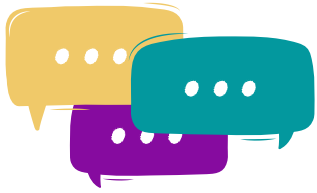

FAQS. Preguntes freqüents

- Saber **redirigir la conversa amb habilitat i correcció quan apareixen temes que no pertoquen** pel motiu que sigui (no és la reunió adequada, és un tema que no incumbeix a la família que el comenta...). **No obviem el dubte, neguit o idea que aparegui ni l'ajornem indefinidament.** Ex. "Aquesta aportació/idea és molt interessant... la tindrem en compte en properes ocasions... si us sembla la podríem parlar en una propera/altra reunió/entrevista..."
- Procurar **ser equitatis en el temps que dediquem a cada família** tant en espais formals com informals. Posem límits coherents a aquelles que més ens reclamen i estiguem atents a aquelles que passen més desapercebudes.
- Saber **situar-nos en la distància professional justa.** La nostra funció no és establir una amistat amb les famílies. Això no treu que siguem cordials i agradables, ni massa propers ni massa freds i distants.

FAQS. Preguntes freqüents

6

Quines informacions cal facilitar a les famílies?

Facilitarem tota aquella informació que hagi estat aprovada pel Claustre de Mestres i el Consell Escolar **per tal que les famílies coneguin el funcionament del centre i facilitem així la seva participació** en els diferents àmbits escolars. Igualment haurem de facilitar tota aquella **informació relativa al seu fill o filla.**

Vetllarem sempre per fer-la arribar de la manera més **transparent** possible i pels **canals de comunicació més adients.**

Recollirem únicament la informació rellevant (que necessitem i ens és útil) per a l'acció educativa amb l'infant. Sempre tindrem present el per què sol·licitem una informació i cuidarem **no envair la privacitat de les famílies.**

Procurarem ser molt **curosos amb la protecció de dades.**

FAQS. Preguntes freqüents

7

Com puc portar a terme les entrevistes amb les famílies?

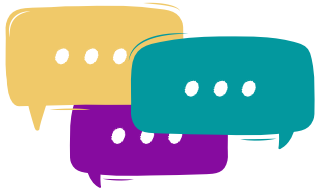
Les entrevistes són **una molt bona oportunitat per conèixer-nos** amb les famílies i generar relacions de **confiança i col·laboració** recíproca de manera particular. La visió d'uns i altres ens ajudarà a veure l'infant de manera més integral i per tant a aconseguir el nostre objectiu comú: el benestar de l'infant.

Tanmateix per a molts mestres novells aquesta situació de tracte amb les famílies en un espai formal tan particular pot produir **pors, tensions i/o desconcert**.

Amb pràctica i experiència millorarà. Al principi, doncs, potser ens ajudarà comptar amb guions d'entrevista molt detallats i tenir-ho tot molt estructurat. **Confiem en la nostra vàlua com a mestres, siguem sincers i asertius** i a poc a poc ja podrem fer-les més confortablement.

Aspectes a tenir en compte

- De com hagi estat preparada l'entrevista en dependrà l'èxit. **Cal tenir clar l'objectiu i els temes** que hi vulguem tractar i tenir previst alternatives davant de possibles canvis. Tenir un guió preparat ens pot ajudar.
- Convocarem la reunió amb suficient temps i ens assegurarem la confirmació d'assistència. **Planificar bé el temps** de què disposem i vetllar perquè sigui el suficient per aconseguir una conversa enriquidora.
- **Decidir l'assistència o no de l'infant** ja que això en determinarà els objectius, el llenguatge i el desenvolupament.
- Cuidarem com fem la **recollida d'informació** per tal que no entorpeixi l'entrevista i dificulti la interrelació i comunicació.
- L'**espai físic** serà important. Vetllarem perquè sigui un espai que convidi al diàleg on no hi hagi interferències i puguem garantir la intimitat i confidencialitat de tot el que tractem. Tindrem en compte el tipus d'entrevista que volem fer (la inicial potser la podem fer a l'aula i així conèixer-ne els espais o, si hi ha hagut algun conflicte potser la podem fer en un lloc més neutre, per exemple).

FAQS. Preguntes freqüents

8

Com puc dinamitzar les reunions de classe amb les famílies?

Les reunions d'inici de curs són el **primer contacte amb les famílies** dels nostres alumnes per tant a banda de ser **informatives** haurien de poder ser un **espai relacional** i un bon punt de partida **per generar una relació de confiança i de col·laboració** entre famílies i escola.

Per tant, com decidim dinamitzar les reunions serà cabdal.

Aspectes a tenir en compte

Abans

- Cal que la reunió estigui **ben preparada** d'aquesta manera tenim més possibilitats que vagi bé i podrem estar més relaxats i atents als esdeveniments (què explicarem/farem, qui dinamitzarà els punts, quin material utilitzarem).
- Hem de buscar **horaris que facilitin l'assistència** al màxim de famílies possibles.
- Caldrà fer arribar la **convocatòria de reunió** amb suficient temps perquè les famílies s'organitzin. Uns dies previs es pot fer un recordatori.
- Valorar **si els infants formaran part o no de la reunió**. Si no tenim previst que ho facin preveure un espai d'atenció pels infants (amb la col·laboració de l'AFA). D'aquesta manera facilitarem l'assistència de les famílies.
- Pensar i preparar bé l'**espai físic** on es durà a terme la reunió. Un espai agradable facilitarà la comunicació. Procurem que sigui suficientment ample pel nombre de participants, que sigui una zona sense sorolls/interferències...
- La **disposició de les cadires** també serà important en funció de com vulguem enfocar la reunió. En cercle o semicercle ens convidarà a una relació de diàleg i col·laborativa.

FAQS. Preguntes freqüents

Durant

- La **puntualitat** en l'inici de la reunió (i del final) seran molt importants. Per tant, caldrà anar controlant el temps sense que suposi un entrebanc a la comunicació.
- Utilitzar un **llenguatge proper i entenedor** (veure FAQS 5).
- Vetllar perquè sigui **accessible per a totes les famílies** (intèrprets, converses individuals per qui detectem dubtes, necessitats especials...)
- Generar espai per a la **participació** (espai de diàleg i conversa) i la **interacció** entre famílies.
- **Reconduir la situació** quan apareixen temes que no pertocuen pel motiu que sigui. No obviem el dubte, neguit o idea que aparegui ni l'ajornem indefinidament.

Després

- **Valorar l'esforç d'assistència** a la reunió i vetllar perquè la informació arribi a totes les famílies, fins i tot a les que no han pogut assistir-hi.
- Fer una **avaluació de la reunió**. Tenir en compte l'opinió de les famílies també.

Per saber-ne més. Pren nota!

Guia "Com redissenyar les reunions amb les famílies" de la Fundació Bofill

FAQS. Preguntes freqüents

9

Què he de tenir en compte a l'hora de comunicar l'avaluació dels infants mitjançant informes?

L'avaluació ens ha de servir per **valorar el procés d'aprenentatge dels infants**. El Departament d'Educació estipula que cal facilitar un informe escrit trimestral a les famílies els quals, si s'utilitzen adequadament, poden ser **eines molt útils per compartir** els resultats dels aprenentatges i l'evolució i progrés de l'infant.

Caldrà compartir amb les famílies, però, que els informes són únicament una eina més i **els haurem de fer partícips d'aquesta avaluació** en molts altres moments i espais (reunions, entrevistes...).

Enfocarem, doncs, els informes com a **eines per dialogar i compartir propostes**, amb les famílies i els mateixos infants, per tal que aquests esdevinguin ciutadans més competents.

Vetllarem perquè l'informe estigui...

...**ben redactat** amb un llenguatge clar i entenedor per a les famílies.

...enfocat de la manera més **objectiva** possible.

...redactat **en positiu**.

...completament **personalitzat**.

Per saber-ne més.

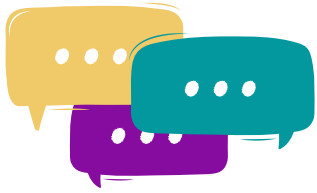
"Com han de ser els informes per a les famílies" de Neus Sanmartí i Teresa Pigrau

"Com podem fer bons informes d'avaluació?" de Nati Bergadà

"Com podem millorar els informes d'avaluació" del Departament d'Educació

"Informació per a les famílies sobre l'avaluació" del Departament d'Educació

FAQS. Preguntes freqüents

10

Què he de fer en cas de...?

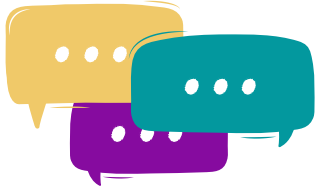
Són moltes les situacions que ens podem trobar dins l'escola. És per això que hi ha redactats **protocols d'actuació** per guiar els professionals en els passos a seguir per a gestionar aquestes situacions de manera sistematitzada.

Per a qualsevol intervenció que fem amb els infants hem de **tenir en compte les seves famílies**. És per això que seguidament trobaràs un llistat de protocols que et poden ser d'utilitat.

- Atenció dels infants amb al·lèrgies alimentàries i/o al làtex en l'àmbit escolar
- Atenció dels infants amb diabetis en l'àmbit escolar
- Actuació amb menors de catorze anys en situacions de conflicte o comissió d'una infracció penal
- Intervenció en cas de conflicte greu amb l'alumnat
- Maltractament infantil i adolescent
- Prevenició, detecció i intervenció de processos de radicalització violenta als centres educatius
- Prevenició, detecció i intervenció davant conductes d'odi i discriminació
- Prevenició, detecció i intervenció davant l'assetjament i el ciberassetjament entre iguals
- Prevenició, detecció i intervenció enfront l'assetjament escolar a persones LGBTI
- Prevenició, detecció i intervenció davant la violència masclista entre l'alumnat
- Protocol d'àmbit comunitari de prevenició, detecció i intervenció davant situacions d'absentisme

Recorda! Revisem sempre les últimes actualitzacions dels protocols (ja que poden anar canviant amb el temps), apliquem en tot moment el sentit comú i treballem en equip!

Webs d'interès

És molta i variada la **informació sobre famílies que podem trobar a la xarxa**. Aquí trobareu l'enllaç a dos departaments de la Generalitat de Catalunya amb punts específics sobre famílies que ens poden ser d'interès.

The screenshot shows the 'Famílies' page on the Departament d'Educació website. The header includes the 'gencat' logo and navigation links for 'Contacte', 'CA', and a search icon. Below the header, there are navigation tabs: 'Inici', 'Departament', 'Àmbits d'actuació', 'Tràmits', 'Serveis', and 'Actualitat'. The main content area features a 'Famílies' section with a sub-header 'Famílies' and social media icons. Below this, there is a paragraph of text and a 'Recomanem...' section with a thumbnail for 'Prevenició i detecció de l'assetjament'. At the bottom, there is a 'Sabies que...' section with a thumbs-up icon.

Departament d'Educació. Famílies

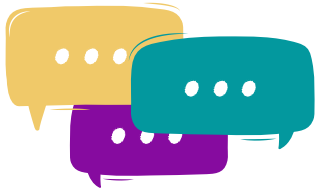
Xarxa telemàtica educativa de Catalunya

The screenshot shows the 'Comunitat educativa. Escola i famílies' page on the XTEC website. The header includes the 'gencat' logo and navigation links for 'Contacte', 'CA', and a search icon. Below the header, there are navigation tabs: 'Recursos', 'Centres', 'Currículum i orientació', 'Comunitat', 'Formació', 'Projectes', 'Innovació', 'Serveis educatius', and 'Atenció a l'usuari'. The main content area features a 'Comunitat educativa. Escola i famílies' section with a sub-header 'Comunitat educativa. Escola i famílies' and social media icons. Below this, there are several content boxes: 'Acol·lida', 'Carta de compromís', 'Acció tutorial compartida', 'Informació i comunicació', 'Formació', 'Participació', 'Aplicació informàtica', and 'Documents de referència'.

The screenshot shows the 'Famílies' page on the Departament de Drets Socials website. The header includes the 'gencat' logo and navigation links for 'Contacte', 'CA', and a search icon. Below the header, there are navigation tabs: 'Inici', 'Departament', 'Àmbits d'actuació', 'Tràmits', 'Serveis', and 'Actualitat'. The main content area features a 'Famílies' section with a sub-header 'Famílies' and social media icons. Below this, there is a paragraph of text and a grid of service boxes: 'SOAF (Servei d'Orientació i Acompanyament a les Famílies)', 'Mapa de recursos en criança positiva a Catalunya', 'Famílies en xarxa', 'Famílies nombroses', 'Famílies monoparentals', 'Formació per a pares i mares', 'Lleure familiar', and 'Dia Internacional de les Famílies'. There is also a 'Directe a' section with links for 'Ajuts, subvencions i altres tràmits', 'Publicacions', and 'Legislació'. At the bottom, there is a 'Eines per a famílies sobre criança positiva' section.

Departament de Drets Socials. Famílies

Bibliografia consultada

Collet, J.; Besalú, X.; Feu, J. i Tort, A. (2014). Escuelas, familias y resultados académicos. Un nuevo modelo de análisis de las relaciones entre docentes y progenitores para el éxito de todo el alumnado. *Revista de Profesorado*, vol. 18, núm. 2, p. 7-33.

Collet, J., i Tort, A. (2011). Famílies, escola i èxit: millorar els vincles per millorar els resultats (Vol. 87). Fundació Jaume Bofill.

Collet, J. i Tort, A. (2017). Escola, famílies i comunitat. Ediciones Octaedro.

Comas, M. i Riera, J. (2019). Claus per repensar el paper de les famílies dins la comunitat educativa. *Reptes de l'educació a Catalunya. Anuari 2018* p. 355-394. Fundació Jaume Bofill.

de la Guardia, R (2007). La relació professorat famílies a l'educació infantil. *Guix d'Infantil* (35). 31-34.

Ferrer, M. i Riera, M. (2015). Relaciones y encuentros con las familias en Educación Infantil. *RELADEI*. Vol. 4 (2), 27-42

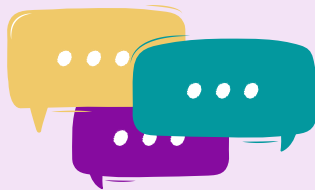
Mora, F. (2018). Relació família i escola. Una mirada respectuosa. UIB ([enllaç al document](#)).

Perellada C. (2008). Familia y escuela ¿se invaden, se necesitan...?. *Cuadernos de pedagogía*. (378). 46-51

Salvador, L. i Carreras, P. (2015). Família? Famílies!. Departament d'Ensenyament. Generalitat de Catalunya.

Sorribas, M et al. La implementació d'activitats i estratègies de col·laboració amb les famílies. *Intervenció amb famílies i atenció als infants en risc social*. ([enllaç al document](#))

famílies i escola
GUIA PRÀCTICA PER A MESTRES NOVELLS